

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชน
ริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ได้ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก
2. พฤติกรรมและความต้องการของผู้มาเยือนชาวไทย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

การศึกษา เรื่อง ศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยา
ฝั่งตะวันตก ได้ใช้แบบประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้นำชุมชน ในพื้นที่ชุมชน
ริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก จำนวน 7 ตำบล 89 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน ทั้งหมดจำนวน 89 คน
2) ประธานกลุ่มหรือตัวแทนกลุ่มอาชีพ จำนวน 8 กลุ่ม ๆ ละ 1 คน จำนวน 8 คน 3) ตัวแทนจาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 หน่วยงาน ๆ ละ 1 คน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 107 คน
จากนั้นได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิจัยทางสังคมศาสตร์และสถิติ
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชน
ริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประเมินเป็นกลุ่มผู้นำชุมชน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.17 รองลงมา คือ กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 9.35 และกลุ่มอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 7.48 ตามลำดับ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่มนั้น เป็นผู้ประเมินที่มาจากภายใน ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว จึงมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทของพื้นที่และชุมชนเป็นอย่างดี ทราบถึงปัญหา และความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งสามารถที่จะบอกถึงระดับศักยภาพที่แท้จริงของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว และความ ต้องการในการพัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ให้มีศักยภาพที่สูงขึ้นต่อไป (ตาราง 1)

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประเมิน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้นำชุมชน	89	83.17
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	10	9.35
3. กลุ่มอาชีพ	8	7.48
รวม	107	100.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

เนื่องจากการประเมินศักยภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ในครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยผู้ประเมินภายในจาก 3 กลุ่ม คือ ผู้นำชุมชน กลุ่มอาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการประเมินจากภายใน และเป็นเจ้าของพื้นที่อย่างแท้จริง จึงทำให้ผู้ประเมินสามารถบอกถึงระดับศักยภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชุมชนได้เป็นอย่างดี จากการสำรวจพื้นที่และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชุมชนในเบื้องต้น กลุ่มผู้ประเมินได้ลงความเห็นว่ ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชุมชนในแต่ละด้านนั้นมีศักยภาพซึ่งอาจจะมากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับระดับศักยภาพที่ปรากฏของผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวนั้น ๆ ที่มีความแตกต่างกันออกไป จากน้อยที่สุดไปจนถึงมากที่สุด ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนนการประเมินศักยภาพจึงไม่มีช่องไม่มีศักยภาพ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินศักยภาพออกเป็น

5 ระดับ ซึ่งเริ่มจาก 1) มีศักยภาพน้อยที่สุด 2) มีศักยภาพน้อย 3) มีศักยภาพปานกลาง 4) มีศักยภาพมาก และ 5) มีศักยภาพมากที่สุด ตามลำดับ

ผลการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก มีระดับศักยภาพรวมเฉลี่ยทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) โดยด้านที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) ด้านความสะดวกในการเข้าถึง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศักยภาพในด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Tourist attractions) พบว่าในภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) โดยสิ่งที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ การต้อนรับนักท่องเที่ยวเสมือนญาติ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอบอุ่น ประทับใจและจดจำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมา คือ ผลสัมฤทธิ์ชุมชน สามารถสะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ และศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และด้านที่มีศักยภาพน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน มาบรรยายให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) (ตาราง 2)

ตาราง 2 แสดงระดับศักยภาพผลสัมฤทธิ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Tourist Attractions)

รายการประเมินศักยภาพผลสัมฤทธิ์ท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก			
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Tourist Attractions)			
1) ให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวเสมือนญาติ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอบอุ่น ประทับใจและจดจำ	3.53	1.03	มาก
2) ผลสัมฤทธิ์ชุมชน สามารถสะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี	3.51	1.04	มาก
3) ผลสัมฤทธิ์มีความหลากหลาย สวยงาม มีประโยชน์ใช้สอย และคุ้มค่ากับราคา	3.41	0.99	มาก
4) แหล่งท่องเที่ยวมีความเป็นอัตลักษณ์ และมีความดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่น	3.28	0.94	ปานกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5) ผลิตภัณฑ์ชุมชน มีความดั้งเดิมในกระบวนการผลิตและตัวผลิตภัณฑ์ เช่น ชุมชนเป็นผู้ผลิตโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น และชุมชนเป็นผู้จำหน่ายโดยตรงแก่นักท่องเที่ยว	3.25	1.05	ปานกลาง
6) มีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและของฝากของที่ระลึกให้นักท่องเที่ยว	3.10	1.10	ปานกลาง
รวม	3.35		ปานกลาง

2. ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว (Activity) พบว่า ในภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) โดยสิ่งที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ กิจกรรมมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) รองลงมา คือ กิจกรรมการท่องเที่ยวมุ่งเน้นการอนุรักษ์ และไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และด้านที่มีศักยภาพน้อยที่สุด คือ นักท่องเที่ยวมีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ของตัวเอง ร่วมกับชุมชนในบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) (ตาราง 3)

ตาราง 3 แสดงระดับศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)			
1) กิจกรรมมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน	3.57	0.94	มาก
2) กิจกรรมการท่องเที่ยวมุ่งเน้นการอนุรักษ์ และไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	3.55	0.81	มาก
3) กิจกรรมท่องเที่ยวมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรักความสามัคคี และการมีส่วนร่วมระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน	3.43	0.94	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4) นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์จริงและสามารถนำไปพัฒนาตนเองได้	3.15	0.93	ปานกลาง
5) นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกิจกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้	3.13	0.85	ปานกลาง
6) กิจกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมการกินระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว ที่อาจมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจและการปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน	3.11	0.76	ปานกลาง
7) กิจกรรมท่องเที่ยวเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว	3.10	0.96	ปานกลาง
8) นักท่องเที่ยวมีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ของตัวเอง ร่วมกับชุมชนในบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	3.05	0.90	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.25		ปานกลาง

3. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participation) พบว่า ในภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) โดยสิ่งที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวของชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา คือ สมาชิกในชุมชน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายการท่องเที่ยวของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) และด้านที่มีศักยภาพน้อยที่สุด คือ สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบจากผลได้ผลเสียที่เกิดขึ้น จากการท่องเที่ยวของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) (ตาราง 4)

ตาราง 4 แสดงระดับศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยา
ฝั่งตะวันตก ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (People participation)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (People participation)			
1) มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวของชุมชน	3.41	0.95	มาก
2) สมาชิกในชุมชน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายการท่องเที่ยวของชุมชน	3.29	0.91	ปานกลาง
3) สมาชิกในชุมชนได้รับการกระจายรายได้และการแบ่งปันผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม	3.26	0.90	ปานกลาง
4) สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไข พัฒนา และปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวของชุมชนให้ดีขึ้น	3.23	0.84	ปานกลาง
5) สมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มและวางแผนการท่องเที่ยวของชุมชนร่วมกัน	3.21	0.91	ปานกลาง
6) สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตัดสินใจ ในทุกกระบวนการ ของการท่องเที่ยวของชุมชน	3.16	0.89	ปานกลาง
7) สมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับนักท่องเที่ยว	3.08	0.99	ปานกลาง
8) สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวและวิธีการดำเนินการด้วยตนเอง	3.06	0.95	ปานกลาง
9) สมาชิกในชุมชนมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน	3.06	1.00	ปานกลาง
10) สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม ในการร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบจากผลได้ ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวของชุมชน	3.02	0.87	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.17		ปานกลาง

4. ด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง (Accessibility) พบว่า ในภาพรวม มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) โดยสิ่งที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ เส้นทางและสภาพถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวกและปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมา คือ มีสถานที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) และด้านที่มีศักยภาพน้อยที่สุด คือ มีบริการข้อมูลการเดินทาง/แผนที่การเดินทาง และคู่มือแนะนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) (ตาราง 5)

ตาราง 5 แสดงระดับศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ด้านความสะดวกในการเข้าถึง (Accessibility)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึง (Accessibility)			
1) เส้นทางและสภาพถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวก และปลอดภัย	3.16	0.97	ปานกลาง
2) มีสถานที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว อย่างเพียงพอ	3.10	1.00	ปานกลาง
3) มีบริการรถรับจ้าง/รถประจำทาง ไปยัง แหล่งท่องเที่ยวอย่างสะดวกและเพียงพอ	2.74	0.93	ปานกลาง
4) มีบริการข้อมูลการเดินทาง/แผนที่การเดินทาง และคู่มือแนะนำเที่ยว ให้นักท่องเที่ยว	2.73	0.94	ปานกลาง
5) มีป้ายบอกทาง เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และสามารถมองเห็นได้ชัดเจน	2.07	0.99	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.98		ปานกลาง

5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenity) พบว่า ในภาพรวม มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) โดยสิ่งที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ มีการจัดการด้านความปลอดภัยที่ดีให้นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) รองลงมา คือ ร้านอาหารและเครื่องดื่มมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและถูกสุขอนามัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) และด้านที่มีศักยภาพน้อยที่สุด คือ คู่มือท่องเที่ยว/แผนที่/ซีดี ประกอบการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว มีปริมาณเพียงพอและเหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.53$) (ตาราง 6)

ตาราง 6 แสดงระดับศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยา
ฝั่งตะวันตก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)			
1) มีการจัดการด้านความปลอดภัยที่ดี ให้แก่นักท่องเที่ยว	3.05	0.94	ปานกลาง
2) ร้านอาหารและเครื่องดื่มมีปริมาณเพียงพอ กับความต้องการของนักท่องเที่ยวและ ถูกสุขอนามัย	3.01	0.99	ปานกลาง
3) ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว มีความเหมาะสม และเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว	2.90	0.86	ปานกลาง
4) ป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมี ความเหมาะสม กลมกลืนกับแหล่งท่องเที่ยว	2.79	0.89	ปานกลาง
5) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	2.62	0.96	ปานกลาง
6) มัคคุเทศก์ท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/อาสาสมัคร นำเที่ยว มีปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการ ของนักท่องเที่ยว	2.59	0.91	น้อย
7) คู่มือท่องเที่ยว/แผ่นพับ/ซีดี ประกอบการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยว มีปริมาณเพียงพอและ เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว	2.53	0.85	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.78		ปานกลาง

ผลการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตกนั้น มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผลการประเมินเป็นแบบนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้ประเมินซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่ อาจมีความเห็นว่าผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชุมชนในแต่ละด้านนั้น มีศักยภาพอยู่แล้ว แต่มีศักยภาพอยู่ในระดับกลาง ๆ ซึ่งไม่น้อยจนเกินไปในระดับที่แย่หรือมากที่สุด ในระดับที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มาเยือนได้อย่างสูงสุด แต่เมื่อพิจารณาถึงผลการประเมินศักยภาพในแต่ละด้าน จะเห็นได้ว่า ผลคะแนนอยู่ในระดับปานกลางแต่ค่อนข้างไปทางน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและด้าน ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจากการประเมินได้ค่าคะแนนในระดับน้อยกว่าในด้านอื่น ๆ

อาจเป็นเพราะแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ในปัจจุบันยังไม่ค่อยเป็นที่นิยมในการเดินทางมาท่องเที่ยวมากนัก จึงทำให้ศักยภาพของด้านนี้มีน้อยกว่าในด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ในด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งจากการประเมินมีศักยภาพมากกว่าในด้านอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่นั้น เป็นสิ่งที่สามารถสร้างความสนใจหรือดึงดูดใจให้เกิดการท่องเที่ยวในชุมชนได้ดีและมีความพร้อมมากกว่าในด้านอื่น ๆ แต่ยังคงไม่มีศักยภาพมากเท่าที่ควร และยังต้องการการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่านี้ ตลอดจนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งในปัจจุบันชาวบ้านก็ได้ให้ความร่วมมือกับชุมชนในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ในระดับปานกลาง แต่อาจจะขาดปัจจัยบางประการที่ช่วยกระตุ้นให้ชาวบ้านเกิดความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมอย่างสูงสุด ซึ่งศักยภาพในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนายกระดับศักยภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวให้สูงขึ้นต่อไป

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ผลการศึกษา พบว่า มีความต้องการให้พัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ในภาพรวมเฉลี่ยทั้งหมด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) โดยด้านที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) ด้านความสะดวกในการเข้าถึง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) และในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. **ความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Tourist attractions)** พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการพัฒนาศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) โดยด้านที่มีความต้องการให้พัฒนาศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ การสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวที่เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์มีความสร้างสรรค์ หรือสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่า อันเกิดจากการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชนเป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และด้านที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพน้อยที่สุด คือ นักท่องเที่ยวรู้สึกมีความคุ้มค่า และ

ภาคภูมิใจในการได้มาเยี่ยมชม หรือร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน ท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) (ตาราง 7)

**ตาราง 7 แสดงระดับความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Attractions)**

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Attractions)			
1) ชุมชน ท้องถิ่นมีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี พร้อมให้ การต้อนรับและการบริการอย่างมีมิตรไมตรี แก่นักท่องเที่ยว	4.84	1.00	มากที่สุด
2) ผลิตภัณฑ์มีความสร้างสรรค์ หรือสะท้อนให้เห็น ถึงคุณค่า เกิดจากการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว และชุมชนเป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้น	4.68	0.97	มากที่สุด
3) ค้นหา หรือสร้างความเป็นอัตลักษณ์/สร้างความเป็น หนึ่งเดียวของแหล่งท่องเที่ยว	4.62	0.98	มากที่สุด
4) สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักท่องเที่ยวและ ชุมชน โดยเน้นกระบวนการสร้างความเข้าใจ ในวัฒนธรรมของพื้นที่และชุมชน	4.53	0.89	มากที่สุด
5) สร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวที่เน้นกระบวนการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ในด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว	4.41	0.92	มากที่สุด
6) นักท่องเที่ยวรู้สึกมีความคุ้มค่า และภาคภูมิใจ ในการได้มาเยี่ยมชม หรือร่วมทำกิจกรรมกับ ชุมชน ท้องถิ่น	4.41	0.98	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.62		มากที่สุด

2. ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว (Activity) พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการพัฒนาศักยภาพทุกด้านในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) โดยสิ่งที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด เป็นอันดับแรก คือ สร้างความหลากหลายในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกประกอบกิจกรรมได้ตามความถนัดและความสนใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์จริง และสามารถนำไปพัฒนาตนเองได้ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) และด้านที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพน้อยที่สุด คือ นักท่องเที่ยวควรมี

ส่วนร่วมในการคิด แนะนำรายการอาหาร และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านอาหารการกินกับชุมชนในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) (ตาราง 8)

**ตาราง 8 แสดงระดับความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)**

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)			
1) สร้างความหลากหลายในกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือก ประกอบกิจกรรมได้ตามความถนัดและความสนใจ	4.86	0.94	มากที่สุด
2) นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์จริง และสามารถ นำไปพัฒนาตนเองได้	4.71	0.98	มากที่สุด
3) กิจกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้วัฒนธรรม เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมการกินระหว่างชุมชนและ นักท่องเที่ยว ที่อาจมีความคล้ายคลึงหรือ แตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจและการปรับตัว ในการอยู่ร่วมกัน	4.53	0.97	มากที่สุด
4) มีผู้สืบทอด หรือผู้สอน กรรมวิธีการทำผลิตภัณฑ์ ชุมชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง	4.48	0.96	มากที่สุด
5) นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในบางขั้นตอนหรือทั้งหมด ของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น	4.42	0.93	มากที่สุด
6) มีกิจกรรมการสอน หรือสาธิตการทำอาหาร ท้องถิ่นให้แก่นักท่องเที่ยว ได้ทดลองทำและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.41	0.89	มากที่สุด
7) ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการรับประทาน สรรพคุณ ประโยชน์ และบอกเล่าเรื่องราว/ความเป็นมา ของอาหารให้แก่นักท่องเที่ยว	4.37	0.85	มากที่สุด
8) นักท่องเที่ยวควรมีส่วนร่วมในการคิด แนะนำ รายการอาหาร และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ด้านอาหารการกินกับชุมชน	4.31	0.88	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.51		มากที่สุด

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenity) พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการพัฒนาศักยภาพทุกด้าน ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) โดยสิ่งที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ มีบริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ เช่น แผ่นพับ คู่มือการท่องเที่ยว เป็นต้น และหลายช่องทาง เช่น นิตยสาร วิทยุ อินเทอร์เน็ต เป็นต้นที่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม มีความสอดคล้องและสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น เช่น อาหารประจำถิ่น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) และด้านที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพน้อยที่สุด คือ บ้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว มีลักษณะที่เอื้อให้นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) (ตาราง 9)

ตาราง 9 แสดงระดับความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)			
1) มีบริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ เช่น แผ่นพับ คู่มือการท่องเที่ยว เป็นต้น และหลายช่องทาง เช่น นิตยสาร วิทยุ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ที่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น	4.57	0.98	มากที่สุด
2) การบริการอาหารและเครื่องดื่มมีความสอดคล้องและสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น เช่น อาหารประจำถิ่น	4.46	0.97	มากที่สุด
3) มัคคุเทศก์ท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/อาสาสมัครนำเที่ยว สามารถแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี ของพื้นที่ได้เป็นอย่างดี	4.44	0.99	มากที่สุด
4) ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของชุมชนท้องถิ่น และเอื้อให้นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาเรียนรู้ได้	4.35	0.96	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก			
5) มีการนำเอาวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่นมาประกอบอาหารโดยสมาชิกในชุมชนเป็นผู้ประกอบอาหารแก่นักท่องเที่ยว	4.34	0.93	มากที่สุด
6) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีเจ้าหน้าที่ให้บริการแนะนำข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ได้เป็นอย่างดี	4.24	0.95	มากที่สุด
7) ป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีลักษณะที่เอื้อให้นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.21	0.97	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.38		มากที่สุด

4. ด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง (Accessibility) พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการพัฒนาศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) โดยสิ่งที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ จัดทำป้ายบอกทางสู่แหล่งท่องเที่ยว มีความต่อเนื่องและสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ พัฒนาเส้นทางและสภาพถนนเข้าสู่จุดหมายปลายทางให้มีความปลอดภัย และสะดวกตามสภาพพื้นที่ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และด้านที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพน้อยที่สุด คือ มีบริการรถรับจ้าง/รถประจำทาง ไปยังจุดหมายปลายทางอย่างสะดวก เพียงพอ และราคายุติธรรม ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$) (ตาราง 10)

ตาราง 10 แสดงระดับความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ด้านความสะดวกในการเข้าถึง (Accessibility)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ด้านความสะดวกในการเข้าถึง (Accessibility)			
1) จัดทำป้ายบอกทางสู่แหล่งท่องเที่ยวมีความต่อเนื่อง และสามารถมองเห็นได้ชัดเจน	4.55	0.87	มากที่สุด
2) พัฒนาเส้นทางและสภาพถนนเข้าสู่จุดหมาย ปลายทางให้มีความปลอดภัย และสะดวกตาม สภาพพื้นที่	4.51	0.99	มากที่สุด
3) สถานที่จอดรถมีความสะดวกและปลอดภัย	4.26	0.98	มาก
4) มีบริการจุดพักรถ พักคน ระหว่างการเดินทาง ไปยังจุดหมายปลายทาง	4.05	0.94	มาก
5) มีบริการรถรับจ้าง/รถประจำทาง ไปยังจุดหมาย ปลายทางอย่างสะดวก เพียงพอ และราคา ยุติธรรม	4.00	0.89	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.27		มากที่สุด

5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participation) พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการพัฒนาศักยภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยด้านที่มีความต้องการในการพัฒนามากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ของชุมชนกับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ มีการประชุมชี้แจงงาน หน้าที่รับผิดชอบ ก่อนและหลังการท่องเที่ยวของคณะนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาเยือนในชุมชนทุกครั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) และด้านที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพน้อยที่สุด คือ มีการจัดตั้งชมรมการท่องเที่ยว โดยมีสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในการท่องเที่ยวของชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) (ตาราง 11)

ตาราง 11 แสดงระดับความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (participation)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (participation)			
1) สมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ของชุมชนกับ นักท่องเที่ยว	4.35	0.79	มากที่สุด
2) มีการประชุมชี้แจงงาน หน้าที่รับผิดชอบก่อนและ หลังการท่องเที่ยวของคณะนักท่องเที่ยว ที่จะเข้ามาเยือนในชุมชนทุกครั้ง	4.33	0.91	มากที่สุด
3) สมาชิกในชุมชนร่วมกันแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ผลจากการประเมินนั้น และป้องกันไม่ให้เกิด ผลกระทบทางลบกับชุมชนต่อไป	4.25	0.92	มากที่สุด
4) มีคณะกรรมการจัดการด้านการแบ่งปัน ผลประโยชน์ การกระจายรายได้และให้ผลตอบแทน อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน	4.21	0.87	มากที่สุด
5) สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการท่องเที่ยวของชุมชนและยอมรับ ผลการประเมินนั้นร่วมกัน	4.17	0.82	มาก
6) มีการนำรายได้บางส่วนมาดำเนินการจัดตั้ง กองทุน/สวัสดิการในด้านต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก ในชุมชน	4.17	0.84	มาก
7) สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการท่องเที่ยวของชุมชนและยอมรับ ผลการประเมินนั้นร่วมกัน	4.12	0.90	มาก
8) เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนทุกเพศ ทุกวัย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน การท่องเที่ยวของชุมชน	4.05	0.95	มาก
9) สมาชิกในชุมชนร่วมกันตั้งกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ข้อตกลงร่วมกันด้านการท่องเที่ยว และ เคารพกฎระเบียบที่ตั้งขึ้นมาร่วมกัน	4.05	0.74	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก			
10) มีการจัดตั้งชมรมการท่องเที่ยว โดยมีสมาชิก ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ในการท่องเที่ยวของชุมชน	4.00	0.87	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17		มาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.39		มากที่สุด

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับมากที่สุด ที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชุมชนในทุกด้าน ซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินศักยภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับปานกลาง (ตาราง 2) จึงทำให้เป็นเหตุผลที่ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวให้มีระดับศักยภาพที่สูงขึ้นในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่มีความต้องการให้พัฒนาเป็นอันดับแรก อาจเนื่องมาจากการที่สิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะดึงดูดใจให้ผู้มาเยือนได้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน และกิจกรรมการท่องเที่ยวก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ผู้มาเยือนได้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน ก่อให้เกิดประสบการณ์ที่ดีระหว่างชุมชนและผู้มาเยือน ทำให้เกิดความประทับใจต่อกัน นอกจากนี้ความต้องการพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างก็มีความต้องการให้พัฒนามากที่สุดในลำดับต่อมา ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าจากศักยภาพที่ประเมินอยู่ในระดับปานกลาง อาจก่อให้เกิดความไม่พร้อมเท่าที่ควรในการรองรับและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาเยือนในด้านการเดินทางเข้าถึงและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาเยือนได้เช่นกัน ตลอดจนการพัฒนาในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้พัฒนาในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะในปัจจุบันชาวบ้านในชุมชนผู้เป็นเจ้าของพื้นที่และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวให้ความร่วมมือที่ดีกับชุมชนอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ยังคงต้องได้รับปัจจัยบางประการในการช่วยกระตุ้นให้เกิดการให้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมที่ดีมากกว่านี้ เพื่อให้พร้อมในการต้อนรับและเป็นเจ้าบ้านผู้มอบมิตรไมตรีและประสบการณ์อันดีต่อผู้มาเยือน เพื่อก่อให้เกิดการร่วมสร้างสรรค์การท่องเที่ยวที่มีคุณค่าบนความสามัคคีของคนในชุมชนต่อไป

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาด้านความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก พบว่า มีข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถเรียงลำดับตามความต้องการจากมากไปสู่น้อย ดังนี้

1. ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบเพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
2. ควรมีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม
3. ควรจัดให้มีป้ายสื่อความหมาย แผนที่ คู่มือนำเที่ยว แผ่นพับ ในแหล่งท่องเที่ยว
4. ควรมีการปรับปรุงเส้นทาง สภาพถนนหนทางให้มีความพร้อม สะดวก ปลอดภัย
5. ควรมีการจัดตั้งแผนที่ ป้ายบอกทางอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้
6. ควรมีการเน้นในเรื่องความสะดวกของสถานที่ท่องเที่ยว
7. ควรมีการจัดสร้าง บริการห้องน้ำที่สะอาด และมีจำนวนเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว
8. ควรมีการจัดบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มให้มีจำนวนที่เพียงพอ สะอาด ถูกสุขอนามัย และมีราคายุติธรรมไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
9. ควรมีการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้แก่ชุมชน
10. ควรจัดให้มีสถานที่จอดรถให้ปลอดภัยและเพียงพอต่อจำนวนของนักท่องเที่ยว
11. ควรมีการจัดการด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวเพื่อสร้างความอุ่นใจในการท่องเที่ยว

พฤติกรรมและความต้องการของผู้มาเยือนชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

การศึกษาด้านพฤติกรรมและความต้องการ ของผู้มาเยือนชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีพื้นที่ในการศึกษา คือ แหล่งท่องเที่ยวชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ คือ ผู้มาเยือนชาวไทย จำนวน 316 คน จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิจัยทางสังคมศาสตร์และสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้มาเยือนชาวไทย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้มาเยือนชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 50.30 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 49.70 2) อายุของผู้มาเยือนชาวไทยอยู่ระหว่าง 15-24 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.40 รองลงมาอยู่ในช่วง 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 และอยู่ระหว่าง 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.50 ดังนั้นผู้มาเยือนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่น และวัยทำงานมากกว่ากลุ่มผู้สูงอายุ เนื่องจากกลุ่มวัยรุ่นและกลุ่มวัยทำงาน เป็นกลุ่มที่มีกำลังในการเดินทางมาท่องเที่ยวและสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ด้วยตนเองหรือมาศึกษาดูงานกับหน่วยงาน ในขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุอาจต้องรอให้บุตรหลานมีเวลาว่างในการพามาท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง 3) ภูมิสำเนาของผู้มาเยือนส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.30 รองลงมามีภูมิสำเนาอยู่ในภาคกลาง ร้อยละ 7.30 ดังนั้นผู้มาเยือนส่วนใหญ่มีภูมิสำเนาอยู่ในภาคเหนือมากกว่าภาคอื่น ๆ อาจเป็นเพราะการเดินทางมายังจังหวัดพะเยาไม่ไกลมากนัก และที่ตั้งของจังหวัดพะเยาสามารถไปเดินทางไปเที่ยวต่อยังที่อื่น ๆ ที่มีพรมแดนเชื่อมต่อกัน เช่น จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง แพร่ เป็นต้น จึงทำให้ผู้มาเยือนที่มีภูมิสำเนาอยู่ในภาคเหนือ สามารถใช้ช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยา บริเวณแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ได้อย่างสะดวก 4) ระดับการศึกษาของผู้มาเยือน ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.60 รองลงมามีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 31 และมีการศึกษาในระดับอนุปริญญา (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 12.70 ตามลำดับ 5) อาชีพของผู้มาเยือนส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 19 และเป็นพนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 11.40 แสดงให้เห็นว่า ผู้มาเยือนส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา มากกว่ากลุ่มผู้มีงานทำ เนื่องจากนักเรียน นักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีเวลาว่างและช่วงวันหยุดมากกว่าผู้ที่มีงานทำ จึงทำให้มีเวลาสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้มากกว่ากลุ่มผู้ทำงาน 6) ระดับรายได้ของผู้มาเยือนส่วนใหญ่ พบว่าเป็นกลุ่มผู้ที่ไม่มียาได้ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมา เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 32.70 และเป็นกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

คิดเป็นร้อยละ 11.70 แสดงให้เห็นว่า ผู้มาเยือนที่เดินทางมาท่องเที่ยวในครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง หรือมีรายได้ค่อนข้างน้อย เพราะส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา แสดงให้เห็นว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนริมกวีานพะเยา ผังตะวันตกนั้น ไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการเข้าชม ตลอดจนราคาการให้บริการด้านการท่องเที่ยวไม่แพงจนเกินไป จึงทำให้กลุ่มที่มีรายได้น้อยสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ โดยไม่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการเดินทางท่องเที่ยว (ตาราง 12)

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1) ชาย	157	49.69
2) หญิง	159	50.31
รวม	316	100.00
อายุ		
1) ต่ำกว่า 15 ปี	13	4.10
2) 15–24 ปี	185	58.50
3) 25–34 ปี	63	20.00
4) 35–44 ปี	27	8.50
5) 45–54 ปี	22	7.00
6) 55–64 ปี	5	1.60
7) 65 ปีขึ้นไป	1	0.30
รวม	316	100.00
ภูมิสำเนา		
1) ภาคเหนือ	282	89.30
2) ภาคกลาง	23	7.30
3) ภาคตะวันออก	7	2.20
4) ภาคใต้	1	0.30
5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	0.90
รวม	316	100.00

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การศึกษา		
1) ประถมศึกษา	31	10.00
2) มัธยมศึกษา/ปวช.	99	31.00
3) อนุปริญญา (ปวส.)	40	12.70
4) ปริญญาตรี	125	39.60
5) สูงกว่าปริญญาตรี	16	5.10
6) อื่น ๆ	5	1.60
รวม	316	100
อาชีพ		
1) นักเรียน/นักศึกษา	158	50.00
2) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างรัฐบาล	60	19.00
3) ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	33	10.40
4) พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	36	11.40
5) เกษตรกร	5	1.60
6) รับจ้างทั่วไป/ลูกจ้างรายวัน	16	5.10
7) ข้าราชการบำนาญ	1	0.30
8) แม่บ้าน	4	1.30
9) ว่างงาน	3	0.90
รวม	316	100.00
รายได้/เดือน		
1) ไม่มีรายได้	117	37.00
2) ต่ำกว่า 10,000 บาท	103	32.70
3) 10,001–15,000 บาท	37	11.70
4) 15,001–20,000 บาท	21	6.60
5) 20,001–25,000 บาท	7	2.20
6) 25,001–30,000 บาท	7	2.20
7) 30,001 บาท ขึ้นไป	24	7.60
รวม	316	100.00

ตอนที่ 2 พฤติกรรมและแบบแผนการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนชาวไทย

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้มาเยือนชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในครั้งนี้ ส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.90 รองลงมา คือ เพื่อหาประสบการณ์ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 13.60 2) ผู้มาเยือนมีรูปแบบในการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองมากที่สุด ร้อยละ 74.70 รองลงมาคือ มาศึกษาดูงานกับหน่วยงาน/องค์กร ร้อยละ 14.60 3) มีรูปแบบการเดินทางโดยใช้พาหนะส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 67.40 รองลงมา คือ ใช้พาหนะขององค์กรที่มาศึกษาดูงาน ร้อยละ 14.60 แสดงให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก มีลักษณะที่เหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจจึงทำให้ผู้มาเยือนส่วนใหญ่ เข้ามาท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจกันมาก และสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยให้พาหนะส่วนตัวในการเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างปลอดภัย 4) มีจำนวนผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว ตั้งแต่ 2-5 คน มากที่สุด ร้อยละ 62 รองลงมา คือ มีร่วมเดินทางตั้งแต่ 6-10 ร้อยละ 19.30 5) มีระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว 1 วัน มากที่สุด ร้อยละ 56.60 รองลงมา คือ ใช้ระยะเวลาท่องเที่ยว 2 วัน ร้อยละ 19.30 แสดงให้เห็นว่า การมาท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ผู้มาเยือนใช้เวลาใน แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งไม่นาน อาจเนื่องมาจากไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างความดึงดูดใจหรือมีกิจกรรมที่สามารถเชิญชวนให้ผู้มาเยือนร่วมกิจกรรมได้ ซึ่งจะต้องมีการพัฒนา ในจุดต่าง ๆ เหล่านี้ให้นักท่องเที่ยวมีการมาเที่ยวชมและใช้เวลาในการประกอบกิจกรรมการ ท่องเที่ยวให้มากขึ้น 6) มีรูปแบบการใช้บริการที่พัก คือ ไม่ได้พักค้างแรม มากที่สุด ร้อยละ 56.60 รองลงมา คือ ใช้บริการที่พักจากโรงแรม ร้อยละ 15.20 7) มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อคนต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 41.10 รองลงมา คือ 1,001-2,000 บาท ร้อยละ 32.30 แสดงให้ เห็นว่า ผู้มาเยือนมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่น้อย อาจเป็นเพราะการมาท่องเที่ยวแล้วมิได้พัก ค้างคืนทำให้มีเวลาและโอกาสในการใช้จ่ายเงิน เพื่อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวน้อย ควรมีการพัฒนาทางด้านที่พักแรม เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมให้แก่นักท่องเที่ยวได้รับความ สะดวก ปลอดภัย และมีบรรยากาศของการพักผ่อน ท่องเที่ยวชุมชน เพื่อสร้างความต้องการ ให้เกิดการพักค้างคืนแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น 8) ผู้มาเยือนส่วนใหญ่เคยมาเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตกแล้ว 2 ครั้งขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 73.40 และมาเที่ยวครั้งแรก ร้อยละ 26.60 9) แหล่งท่องเที่ยวรอบกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก นิยมเดินทางไปเที่ยววัดดอนาลัยทิพยาราม มากที่สุด ร้อยละ 88.90 รองลงมา คือ กว๊านพะเยา ร้อยละ 54.10 10) ได้รับข้อมูลการประชาสัมพันธ์ โดยการบอกเล่าจากเพื่อนหรือญาติ มากที่สุด ร้อยละ 65.80 รองลงมา คือ จากเว็บไซต์/ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 25.30 11) มีการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึก ร้อยละ 64.46 และไม่เลือกซื้อ ร้อยละ 35.56 12) ผู้เดินทางมาเยือนได้ใช้บริการจากร้านอาหารร้อยละ 74.70

และไม่ได้ใช้บริการจากร้านอาหาร ร้อยละ 32.60 และ 13) ผู้มาเยือนมีความต้องการกลับมาเที่ยวอีก ร้อยละ 97.80 และไม่ต้องการกลับมาเที่ยวอีก คิดเป็นร้อยละ 7 สะท้อนให้เห็นว่า ผู้มาเยือนมักจะเดินทางมาท่องเที่ยว เพื่อเที่ยวชมเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เช่น วัดอนาลโยทิพยาราม กว๊านพะเยา เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงการมาเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักและนิยมในการเดินทางมาท่องเที่ยว ซึ่งควรมีการพัฒนาทางด้านเส้นทางท่องเที่ยว และแนะนำให้ผู้มาเยือนได้รู้จักและดึงดูดใจให้ไปเที่ยวชมยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่อยู่ตามเส้นทางบริเวณริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตกให้มากขึ้น (ตาราง 13)

ตาราง 13 แสดงจำนวนร้อยละของพฤติกรรมและแบบแผนการท่องเที่ยว

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์ที่ทำนเดินทางมาท่องเที่ยว		
1) ท่องเที่ยว/พักผ่อน	183	57.90
2) หาประสบการณ์ความรู้	43	13.60
3) ศึกษาดูงาน	34	10.80
4) หาซื้อผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก	24	7.60
5) เยี่ยมญาติ/เพื่อน	17	5.40
6) ทำบุญ/สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์	13	4.10
7) เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตท้องถิ่น	1	0.30
8) อื่น ๆ	1	0.30
รวม	316	100.00
2. รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว		
1) เดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง	236	74.70
2) ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว	24	7.50
3) มาศึกษาดูงานกับหน่วยงาน/องค์กร	46	14.60
4) อื่น ๆ	10	3.20
รวม	316	100.00

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ประเภทของยานพาหนะที่ใช้		
1) พาหนะส่วนตัว	213	67.40
2) ใช้บริการรถโดยสารประจำทาง/รถรับจ้าง	32	10.10
3) พาหนะขององค์กรที่มาศึกษาดูงาน	46	14.60
4) ใช้บริการพาหนะจากบริษัทนำเที่ยว	24	7.60
5) อื่น ๆ	1	0.30
รวม	316	100.00
4. จำนวนผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว		
1) มาคนเดียว	18	5.70
2) 2-5 คน	196	62.00
3) 6-10 คน	61	19.30
4) 10 คน ขึ้นไป	41	13.00
รวม	316	100.00
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว		
1) 1 วัน	179	56.60
2) 2 วัน	61	19.30
3) 3 วัน	45	14.40
4) 4 วัน	24	7.60
5) 5 วัน ขึ้นไป	7	2.10
รวม	316	100.00

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. รูปแบบการใช้บริการที่พักในการท่องเที่ยวในครั้งนี้		
1) ไม่ได้พัก	179	56.60
2) บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	47	15.00
3) โรงแรม	48	15.20
4) รีสอร์ท	19	6.00
5) เกสท์เฮาส์	1	0.30
6) โฮมสเตย์	6	1.90
7) วัด	15	4.70
8) อื่น ๆ	1	0.30
รวม	316	100.00
7. ค่าใช้จ่าย		
1) ต่ำกว่า 1,000 บาท	130	41.10
2) 1,001–2,000 บาท	102	32.30
3) 2,001–3,000 บาท	30	9.50
4) 3,001–4,000 บาท	47	14.90
5) 4,001–5,000 บาท	2	0.60
6) 5,001 บาท ขึ้นไป	5	1.60
รวม	316	100.00
8. จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว		
1) มาครั้งแรก	84	26.60
2) มา 2 ครั้ง ขึ้นไป	232	73.40
รวม	316	100.00

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. แหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในครั้งนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1) กว๊านพะเยา	171	26.89
2) หมู่บ้านทำครกหินบ้านจั่ว	14	2.20
3) ชุมชนประมงพื้นบ้านและตมิตบ้านร่องไฮ	36	5.66
4) หาดอิงกว๊าน	50	7.87
5) น้ำตกจำปาทอง	9	1.42
6) หมู่บ้านทำปลาสามสันเวียงใหม่	4	0.63
7) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดอกบัว	46	7.23
8) ท่าเรือโบราณบ้านทุ่งกู่	4	0.63
9) วัดอนาลโยทิพยาราม	281	44.18
10) วัดพระธาตุจอมทอง	7	1.10
11) หมู่บ้านจักสานผักตบชวาบ้านสันป่าม่วง	10	1.57
12) ทุ่งดอกบัว/บ้านสันหนองเหนียว	4	0.63
13) อื่น ๆ ระบุ	0	0.00
รวม	636	100.00
10. ข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์		
1) เว็บไซต์/อินเทอร์เน็ต	80	25.32
2) การบอกเล่าจากเพื่อนหรือญาติ	208	65.82
3) แผ่นพับ-โปสเตอร์	18	5.70
4) หนังสือพิมพ์/นิตยสาร/วารสาร	2	0.63
5) อื่น ๆ	8	2.53
รวม	316	100.00
11. การเลือกซื้อสินค้าและของที่ระลึก		
1) ซื้อ	210	64.46
2) ไม่ซื้อ	106	35.54
รวม	316	100.00

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
12. การใช้บริการจากร้านอาหาร		
1) ใช้บริการ	236	74.70
2) ไม่ได้ใช้บริการ	80	25.30
รวม	316	100.00
13. ความต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีก		
1) ต้องการมาอีก	309	97.80
2) ไม่ต้องการมาอีก	7	2.20
รวม	316	100.00

ตอนที่ 3 ความต้องการของผู้มาเยือนที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ผลการศึกษา พบว่า ผู้มาเยือนชาวไทยมีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ในภาพรวมเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.81$) โดยด้านที่ผู้มาเยือนมีความต้องการพัฒนามากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.85$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.80$) และด้านความสะดวกในการเข้าถึง ($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. **ความต้องการในด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Tourist attractions)** พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) โดยสิ่งที่มีความต้องการมากที่สุด คือ แหล่งท่องเที่ยวสามารถให้ประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ดีแก่นักท่องเที่ยวได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ การได้รับความพึงพอใจในประสบการณ์ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และด้านที่ผู้มาเยือนมีความต้องการน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน มาบรรยายให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) (ตาราง 14)

ตาราง 14 แสดงระดับความต้องการของผู้มาเยือนที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์
การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก
ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Tourist Attractions)

ความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Tourist Attractions)			
1) แหล่งท่องเที่ยวสามารถให้ประสบการณ์ท่องเที่ยว ที่ดีแก่นักท่องเที่ยวได้	4.11	0.71	มาก
2) นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในประสบการณ์ ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น	4.08	0.75	มาก
3) การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไป เรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม	4.05	0.69	มาก
4) ผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึกสามารถสะท้อนให้ เห็นถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ของชุมชน ท้องถิ่น	4.05	0.70	มาก
5) มิตรไมตรีและการต้อนรับที่ดีจากชุมชน/แหล่ง ท่องเที่ยว	4.01	0.81	มาก
6) การนำเอาวัสดุท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นผลิตภัณฑ์ ของฝากของที่ระลึก	3.96	0.89	มาก
7) ความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึก ที่ผลิตขึ้นในชุมชนท้องถิ่น	3.93	0.82	มาก
8) การเรียนรู้และทำความเข้าใจในวัฒนธรรม ที่แตกต่างจากของตน โดยคนในชุมชนท้องถิ่น	3.85	0.79	มาก
9) การเรียนรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ และ เรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยว	3.80	0.89	มาก
10) ผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึกมีความหลากหลาย ทั้งในด้านรูปลักษณ์และประโยชน์ใช้สอย	3.74	0.82	มาก
11) ความสร้างสรรค์และแปลกใหม่ของผลิตภัณฑ์ ของฝากของที่ระลึก	3.72	0.83	มาก
12) การจัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน บรรยายให้ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว	3.51	1.00	มาก
รวมเฉลี่ย	3.90		มาก

2. ความต้องการในด้านกิจกรรมท่องเที่ยว (Activity) พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยสิ่งที่มีความต้องการมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ กิจกรรมมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ การทดลองใช้ชีวิตตามวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ในรูปแบบโฮมสเตย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และด้านที่ผู้มาเยือนมีความต้องการน้อยที่สุด คือ การร่วมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของชุมชนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) (ตาราง 15)

ตาราง 15 แสดงระดับความต้องการของผู้มาเยือนที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activity)

ความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก			
2. ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว (Activity)			
1) กิจกรรมที่มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น	4.07	0.70	มาก
2) การทดลองใช้ชีวิตตามวิถีชีวิตชุมชนในรูปแบบโฮมสเตย์	3.97	0.80	มาก
3) การร่วมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของชุมชน	3.89	0.86	มาก
4) กิจกรรมที่เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ แก่นักท่องเที่ยว	3.83	0.81	มาก
5) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน	3.80	0.81	มาก
6) การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมร่วมกับชุมชน	3.80	0.81	มาก
7) กิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรีที่ดีระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน	3.79	0.81	มาก
8) การร่วมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ	3.72	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย	3.85		มาก

3. ความต้องการในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenity)

พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) โดยสิ่งที่มีความต้องการมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ป้ายสื่อความหมายมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ห่วงแหนในทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมา คือ การจัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และด้านที่ผู้มาเยือนมีความต้องการน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีการบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) (ตาราง 16)

ตาราง 16 แสดงระดับความต้องการของผู้มาเยือนที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenity)

ความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก			
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenity)			
1) ป้ายสื่อความหมายมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ห่วงแหนในทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม	3.96	0.79	มาก
2) การจัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว	3.92	0.85	มาก
3) ป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสม กลมกลืนกับแหล่งท่องเที่ยว และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	3.84	0.87	มาก
4) การจัดให้มีถังขยะแบบแยกประเภทอย่างทั่วถึง	3.81	0.90	มาก
5) การจัดให้บริการที่จอดรถที่เพียงพอและมีความสะดวกปลอดภัย	3.76	0.84	มาก
6) การจัดให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม	3.74	0.85	มาก
7) การจัดให้บริการห้องน้ำ/ห้องสุขามีความสะอาด และกลมกลืนกับแหล่งท่องเที่ยว	3.71	0.91	มาก
8) การจัดให้มีการบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างทั่วถึง	3.69	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย	3.80		มาก

4. ด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง (Accessibility) พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) โดยสิ่งที่มีความต้องการมากที่สุด เป็นอันดับแรก คือ การจัดให้บริการข้อมูลการเดินทาง/แผนที่ ตามเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมา คือ การจัดให้บริการจุดจอดพักรถแก่นักท่องเที่ยว ในระหว่างการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) และด้านที่ผู้มาเยือนมีความต้องการน้อยที่สุด คือ บ้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวมีความต่อเนื่อง และสามารถมองเห็นได้ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) (ตาราง 17)

ตาราง 17 แสดงระดับความต้องการของผู้มาเยือนที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenity)

ความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง (Accessibility)			
1) การจัดให้บริการข้อมูลการเดินทาง/แผนที่ ตามเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ตามจุดต่าง ๆ	3.96	0.79	มาก
2) การจัดให้บริการจุดจอดพักรถแก่นักท่องเที่ยว ในระหว่างการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ตามเส้นทางท่องเที่ยว	3.71	0.91	มาก
3) การจัดบริการรถประจำทาง/รถรับจ้างให้บริการ ไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก	3.64	0.94	มาก
4) เส้นทางและสภาพถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวกและปลอดภัย	3.61	0.94	มาก
5) บ้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวมีความต่อเนื่อง และสามารถมองเห็นได้ชัดเจน	3.58	0.97	มาก
รวมเฉลี่ย	3.70		มาก

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้มาเยือนมีความต้องการให้พัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ในทุกด้าน โดยด้านที่มีความต้องการให้พัฒนามากที่สุด เป็นอันดับแรก คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และด้านความสะดวกในการเข้าถึง ตามลำดับ เนื่องจาก ผู้มาเยือนให้ความสำคัญในด้านการดึงดูดใจในการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว มากเป็นลำดับต้น ๆ เพราะสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการดึงดูดใจให้ผู้มาเยือน เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีความน่าสนใจ มีความสวยงาม สามารถดึงดูดให้ผู้มาเยือนได้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว แต่ศักยภาพในปัจจุบันของสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ยังไม่เพียงพอที่จะดึงดูดใจได้ในระดับมาก ดังนั้นผู้มาเยือนจึงมีความต้องการในการให้เร่งพัฒนาในด้านนี้ก่อนเป็นลำดับแรก เพื่อเป็นการสร้างและกระตุ้นความต้องการให้นักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น ตลอดจนความต้องการในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้มาเยือนได้รับการบริการที่มีความสะดวกสบาย และเหมาะสม ซึ่งเป็นด้านที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาเยือน ให้เกิดความประทับใจในการท่องเที่ยวได้อีกประการหนึ่ง แต่ในปัจจุบันจากผลการประเมินศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังไม่มีศักยภาพในระดับมาก ที่จะอำนวยความสะดวกและสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาเยือนได้ ดังนั้นผู้มาเยือนจึงมีความต้องการให้พัฒนา ปรับปรุงให้มีความพร้อมและมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวต่อไป

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาด้านความต้องการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวชุมชน ริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ของผู้มาเยือนชาวไทย พบว่า ผู้มาเยือนชาวไทยมีข้อเสนอแนะ โดยสามารถเรียงตามลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวควรรักษาสภาพความดั้งเดิมของชุมชน วัฒนธรรม วิถีชีวิตไว้ให้มากที่สุด
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้มากกว่านี้ และมีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
3. ควรมีการจัดทำและแจกแผ่นพับ โบว์ชัวร์ ซีดี เพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัด ให้แก่นักท่องเที่ยว

4. ควรมีการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักท่องเที่ยวและชุมชนได้มีส่วนร่วม ในการท่องเที่ยว
ร่วมกัน
5. ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้ามีส่วนร่วม มีบทบาทมากขึ้นในการท่องเที่ยว
6. ควรมีการจัดแสดงการละเล่น หรือการแสดงของชุมชนเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว
7. ควรมีการจัดโปรแกรมทัวร์แนะนำสำหรับนักท่องเที่ยวต่างถิ่น
8. ควรจัดให้มีคัคเทศก์ท้องถิ่น หรืออาสาสมัครนำเที่ยว เพื่อบรรยายให้ข้อมูลแหล่ง
ท่องเที่ยว
9. ควรมีการจัดตกแต่งภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม
10. ผู้ให้บริการในด้านต่าง ๆ ควรได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ เพื่อก่อให้เกิดทักษะ
สามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมืออาชีพ
11. ควรรักษาความสะอาดอยู่เสมอ
12. ควรมีการจัดให้มีบริเวณสถานที่ เพื่อให้ชุมชนได้มีโอกาสมาขายสินค้าชุมชน
ในแหล่งท่องเที่ยว หรือจัดทำโซนเพื่อการจำหน่ายโดยเฉพาะ
13. ควรจัดทำป้ายบอกทางให้มีความชัดเจนและต่อเนื่องสามารถมองเห็นได้ชัด
14. ควรเพิ่มจำนวนห้องน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการ
15. ควรจัดให้มีรถบริการสาธารณะให้ทั่วถึงและพอเพียง ราคายุติธรรม
16. ควรจัดให้มีที่จอดรถสะดวก ปลอดภัย และเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว
17. ควรเพิ่มปริมาณถังขยะให้เพียงพอ
18. ควรมีการจัดการพื้นที่ Zoning ให้เหมาะสม
19. ควรดูแลในด้านมาตรฐานคุณภาพของสินค้าที่วางจำหน่าย
20. ควรมีการควบคุมราคา ของร้านอาหารไม่ให้แพงเกินไป

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ โดยมีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นและผู้มาเยือน จึงได้นำผลสรุปที่ได้จากการศึกษามาอภิปรายโดยนำแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการอภิปราย ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ตลอดจน เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผลการอภิปรายของการศึกษา มีดังนี้

1. ศึกษาศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

ศักยภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก มีระดับศักยภาพรวมเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) โดยด้านที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) ด้านความสะดวกในการเข้าถึง มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลของการสัมมนากลุ่มย่อย และการประชุมที่ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตกในปัจจุบันมีศักยภาพในระดับปานกลาง ที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างศักยภาพให้สูงขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม และสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กฤษฎา พิณศรี, พจนา จินดาศรี และอลงกต เพชรศรีสุข (2550) ที่ได้ศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานวัฒนธรรมล้านช้างในอีสานใต้ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่า แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีศักยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าดึงดูดใจให้เกิดการท่องเที่ยว มีศักยภาพในระดับปานกลางค่อนข้างสูง แต่ด้านที่มีศักยภาพค่อนข้างน้อย ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนา เช่น ระบบสาธารณูปโภค การเผยแพร่การประชาสัมพันธ์ สภาพความสวยงามของภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว

การศึกษาด้านศักยภาพ ในด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวชุมชนริมกว๊านพะเยา ฝั่งตะวันตก มีศักยภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีศักยภาพมากที่สุด อยู่ในระดับมาก คือ การต้อนรับนักท่องเที่ยวเสมือนญาติ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอบอุ่น ประทับใจและจดจำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สันติ ปานน้อย, เชาวลิต สิมสวย และเสนอ ตริวิเศษ (2550) ที่ได้ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานตอนใต้ เพื่อการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานตอนใต้ นักท่องเที่ยวมีความประทับใจในด้านการให้การต้อนรับที่อบอุ่นจากประชาชนในหมู่บ้าน ตลอดจนการให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการมาท่องเที่ยวในหมู่บ้าน รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว (Activity) พบว่า มีศักยภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ กิจกรรมมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประกอบศิริ ภักดีพิณิจ และวิสา บุญนัตตา (2555) ที่ศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวและเรียนรู้บนพื้นฐานการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดอกบัว จังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นหมู่บ้านหนึ่งในชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก พบว่า กิจกรรมทางการท่องเที่ยวและเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของคนในชุมชน และสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยว โดยอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชน แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่สามารถพัฒนาให้ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมได้ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า มีศักยภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวของชุมชน ด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง พบว่า มีศักยภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ เส้นทางและสภาพถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก และปลอดภัย และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า โดยสิ่งที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ มีการจัดการด้านความปลอดภัยที่ดีแก่นักท่องเที่ยว ผลจากการศึกษาทำให้ทราบว่า ผลลัพธ์ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก มีศักยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความพร้อมและสามารถที่จะพัฒนาให้มีศักยภาพในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2. พฤติกรรมและความต้องการของผู้มาเยือนชาวไทย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก

พฤติกรรมและความต้องการของผู้มาเยือนชาวไทย ที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก พบว่า ผู้มาเยือนชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทาง เพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สายฝน ยวนแหล, นารี วีระกิจ และสรายุทธ มัลลัม (2548) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์ คือ การเดินทางมาเพื่อการพักผ่อนและเยี่ยมชมสถานที่ใหม่ ๆ เป็นหลัก และในด้านรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว ผู้มาเยือนมีรูปแบบการท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยใช้พาหนะส่วนตัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวแล้ว และมีความต้องการกลับมาเที่ยวอีก โดยได้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ โดยการบอกเล่าจากเพื่อนหรือญาติมากที่สุด

ด้านความต้องการของผู้มาเยือน ที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก พบว่า ผู้มาเยือนมีความต้องการทั้ง 4 ด้าน (4' As) ในระดับมาก และในด้านที่ผู้มาเยือนมีความต้องการมากที่สุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Attractions) ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว (Activities) ($\bar{X} = 3.85$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities) ($\bar{X} = 3.80$) และด้านความสะดวกในการเข้าถึง (Accessibility) ($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการประชุมคนที่ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็น ความต้องการที่ตรงกันในการต้องการให้พัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตกใน 4 ด้าน ให้มีความพร้อมสามารถสร้างประสบการณ์และความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวได้ ซึ่งจากผลการศึกษา ด้านความต้องการของผู้มาเยือนที่มีต่อ การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก แสดงให้เห็นว่า สิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว (Attractions) อันได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เป็นสิ่งดึงดูดใจและสร้างความต้องการให้ผู้มาเยือนเดินทางมาท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประกอบศิริ รักดีพินิจ (2554) ที่พบว่า เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและอาชีพ สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเรียนรู้ในชุมชนได้ ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ สายฝน ยวนแหล และคณะ (2548) ที่พบว่า ความสวยงามของทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นปัจจัยจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว นั้น มีปัจจัยด้านความสวยงามของทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญ ดังนั้นเส้นทางท่องเที่ยวในชุมชน

ริมกว๊านพะเยาฝั่งตะวันตก ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีทั้งความสวยงามของธรรมชาติ และความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาและวิถีชีวิต ที่คงความเรียบง่ายดั้งเดิมและเหมาะแก่การศึกษาเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง จึงสมควรที่จะได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้มีความพร้อม และสามารถรองรับกับความต้องการ ตลอดจนก่อให้เกิดความประทับใจให้แก่ท่องเที่ยว